

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ 12^η ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Οι εργασίες θα πρέπει να αποσταλούν ηλεκτρονικά σε αρχείο Microsoft Office Word (όχι σε αρχείο pdf) στη διεύθυνση:

kith@thessaloniki.gr

και να παραδοθούν **και** εκτυπωμένες στο Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης (Κ.Ι.Θ.), Πλατεία Ιπποδρομίου, Μέγαρο Μπίλλη, 546 21, μέχρι την **30^η Απριλίου 2025**, προκειμένου να λάβουν αριθμό πρωτοκόλλου.

Οι ερευνητές/τριες που θα καταθέσουν εργασία, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι η εργασία τους θα αξιολογηθεί από την αρμόδια Επιστημονική Επιτροπή. Το Κ.Ι.Θ. διατηρεί το copyright όλων των δημοσιευμένων άρθρων.

Παρακαλούνται οι συγγραφείς να ακολουθήσουν πιστά τις παρατιθέμενες προδιαγραφές, για να γίνουν δεκτές οι εργασίες τους.

Τα κείμενα των εργασιών θα είναι γραμμένα στα ελληνικά και σε μονοτονικό. Τα ρήματα θα πρέπει να βρίσκονται στον ίδιο χρόνο (Ενεστώτα, Ιστορικό Ενεστώτα, Παρατατικό, Αόριστο, κ.λπ.), κατά προτίμηση σε ολόκληρο το κείμενο ή τουλάχιστον εντός της ίδιας παραγράφου. Το συνολικό κείμενο δεν πρέπει να υπερβαίνει τις **20 σελίδες** (συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων/παραπομπών), ενώ θα χρησιμοποιηθεί γραμματοσειρά Times New Roman, μεγ. 12, διάστ. 1,0 για το κείμενο και Times New Roman, μεγ. 10, διάστ. 1,0 για τις υποσημειώσεις. Εάν υπάρχουν εικόνες (ασπρόμαυρες/έγχρωμες) που συνοδεύουν τις εργασίες θα πρέπει να αποσταλούν επίσης σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία jpeg ανάλυσης τουλάχιστον 300 dpi, ή tiff). Τα κείμενα πρέπει να συνοδεύονται από μια **περίληψη στα αγγλικά** (έως 400 λέξεις, συμπεριλαμβανομένων του ονοματεπώνυμου και της ιδιότητας του/της συγγραφέα/έως).

Οι παραπομπές θα βρίσκονται στο κάτω μέρος της κάθε σελίδας, ως υποσημειώσεις (ούτε εντός του κειμένου, ούτε στο τέλος του κειμένου).

Των κειμένων θα πρέπει να προτάσσονται τα ονοματεπώνυμα των συγγραφέων με κεφαλαία γραμματοσειρά, μεγ. 12, με στοίχιση στο κέντρο και από κάτω να ακολουθεί ο τίτλος με κεφαλαία γραμματοσειρά, μεγ. 14, επίσης, με στοίχιση στο κέντρο.

Τα κείμενα πρέπει να συνοδεύονται από την αναφορά της τρέχουσας ιδιότητας των συγγραφέων, καθώς και πλήρη στοιχεία επικοινωνίας: τηλέφωνα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ταχυδρομική διεύθυνση.

Πίνακες, σχήματα, φωτογραφίες, διαγράμματα:

Αριθμούνται με συνεχή αρίθμηση, ανά κατηγορία. Επισημαίνεται από τους/τις συγγραφείς η θέση τους με συνεχή αρίθμηση, ανά κατηγορία, στα οικεία σημεία στη ροή του κειμένου και θα πρέπει να συνοδεύονται από τα κείμενα των λεζαντών τους. Ειδικά, για τις εικόνες, πρέπει να αποστέλονται, σε ξεχωριστά αρχεία, ταυτόχρονα με την αποστολή των κειμένων και να συνοδεύονται από την άδεια χρήσης τους (ηλεκτρονική ή έγγραφη) για τη χρησιμοποίησή τους στην Επετηρίδα του Κ.Ι.Θ. Στις λεζάντες των εικόνων πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και η αναφορά της πηγής προέλευσής τους.

Γενικές παρατηρήσεις:

Τα ονόματα ανθρώπων πρέπει να αναφέρονται πλήρως (ονοματεπώνυμο) και μόνο στην πρωτότυπη γλώσσα τους (π.χ. Jackson Pollock) με εξαίρεση τα μη λατινογενή ονόματα που μπορεί να μεταγράφονται (π.χ. Μαλέβιτς) ή όσα ακολουθούν καθιερωμένη γραφή στα ελληνικά (π.χ. Βολταίρος). Όταν το ίδιο όνομα ανθρώπου επαναλαμβάνεται, γίνεται χρήση μόνον του επωνύμου του. Τα τοπωνύμια μεταγράφονται κατά κανόνα στα ελληνικά (π.χ. Νιου Χέιβεν, Κέιμπριτζ, Γκόα, Νέα Υόρκη, Λος Άντζελες).

Με ελληνικούς χαρακτήρες γράφονται και τα ονόματα βασιλιάδων (π.χ. Γεώργιος Ε΄, Λεοπόλδος).

Οι εθνικοί και τοπικοί επιθετικοί προσδιορισμοί γράφονται με μικρό το αρχικό τους γράμμα. Με κεφαλαία αναγράφονται μόνον τα αντίστοιχα ουσιαστικά.

Οι θεσμοί (μουσεία, ιδρύματα, πανεπιστήμια) πρέπει να αναφέρονται στην πρωτότυπη γλώσσα τους (π.χ. Freie Universität), με πιθανή εξαίρεση όσους είτε έχουν καθιερωμένη ελληνική ονομασία (π.χ. Λούβρο) είτε η μετάφρασή τους κρίνεται λειτουργικότερη (π.χ. Βασιλική Ακαδημία του Λονδίνου). Επίσης, τα μη λατινογενή ονόματα μπορεί και να μεταφράζονται (π.χ. Εθνικό Μουσείο Κίνας).

Οι τίτλοι και τα αξιώματα γράφονται με πεζό (π.χ. βασιλιάς, πρωθυπουργός, υπουργός Εξωτερικών, στρατηγός). Με κεφαλαίο γράφονται οι κρατικοί φορείς (π.χ. Υπουργείο Εξωτερικών, αλλά: η κυβέρνηση).

Όταν την ελληνική μετάφραση μιας έννοιας ή ενός όρου, σε εισαγωγικά ή όχι, ακολουθεί η πρωτότυπη γραφή της, η πρωτότυπη γραφή τίθεται σε παρένθεση και παρατίθεται με πλάγια στοιχεία [π.χ. «προς τέχνη βούλεσθαι» (*Kunstwollen*)]. Τα πλάγια δεν ισχύουν σε ανάλογη περίπτωση όταν πρόκειται για θεσμούς [π.χ. Βασιλικό Κολλέγιο των Χειρουργών του Λονδίνου (*Royal College of Surgeons*)].

Οι αριθμοί έως το εννέα γράφονται ολογράφως, κατόπιν με αραβικά ψηφία (10, 11, 12...). Οι ηγεμόνες αριθμούνται με τονισμένα κεφαλαία ελληνικά γράμματα

(π.χ. Γεώργιος Δ', Κάρολος ΣΤ'). Οι αιώνες (1ος αιώνας, 20ός αιώνας), και οι χρονολογίες (9 μ.Χ., 1666) γράφονται με αραβικά ψηφία. Οι αριθμοί μετά το 1.000 (όταν δεν πρόκειται για χρονολογίες, π.χ. 1453) χωρίζονται με τελεία (π.χ. 1.156, 12.564). Επίσης: πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος.

Για τις συντομογραφίες χρησιμοποιούνται τελείες μεταξύ των γραμμάτων (π.χ., αλλά κ.λπ.).

Οι συγγραφείς φέρουν την ευθύνη για την πλήρη μνημόνευση των εικονογραφικών, βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών τους και είναι επίσης υπεύθυνοι/ες για την εξασφάλιση (όπου είναι αναγκαίο) του δικαιώματος χρήσης τους.

Οδηγίες για τις παραπομπές:

Η αρίθμησή τους, με τη μορφή εκθέτη, στο σώμα του κειμένου μπαίνει **στα δεξιά της λέξης με αφορμή την οποία γίνεται η παραπομπή και μετά** από τα σημεία στίξης [(δηλαδή από κόμμα, άνω τελεία, τελεία κ.λπ.), π.χ. του κειμένου.¹ – και ΟΧΙ: του κειμένου¹.] ή μετά το μετά το κλείσιμο των εισαγωγικών » και όχι εντός αυτών, εφόσον υπάρχουν.

Αυτοτελείς εκδόσεις:

Το ονοματεπώνυμο (πρώτα το όνομα, κατόπιν το επώνυμο) του συγγραφέα (σε ονομαστική), ο τίτλος του βιβλίου σε πλάγια γραφή, ο τόπος έκδοσης και η χρονολογία και τέλος η/οι σελίδα/ες με την ένδειξη -σ.

Παράδειγμα: Γιάννης Σιδέρης, *Το Αρχαίο Θέατρο στη Νέα Ελληνική σκηνή 1817-1932*, Αθήνα 1976, σ. 199-205.

-Όταν παραπέμπουμε σε βιβλίο που έχουμε αναφέρει στην αμέσως προηγούμενη υποσημείωση χρησιμοποιούμε τον όρο *Ό.π.* και τον αριθμό σελίδας δηλ., *Ό.π.*, σ. 41.

-Όταν το ίδιο έργο, του ίδιου συγγραφέα επαναλαμβάνεται σε επόμενη υποσημείωση, γράφουμε μόνον το επώνυμο: Σιδέρης, *ό.π.*, σ. 200.

-Όταν υπάρχουν περισσότερα του ενός έργα του/της ιδίου/ας συγγραφέα/έως και επαναλαμβάνονται σε επόμενη υποσημείωση, γράφουμε επίσης μόνον το επώνυμο και θα επιλέγεται και μια λέξη (ή περισσότερες λέξεις) κλειδί από τον τίτλο του έργου, που θα τηρείται/ούνται με συνέπεια: Σιδέρης, *Το Αρχαίο Θέατρο*, σ. 200.

-Στην περίπτωση που αναφερόμαστε σε κάποια σπάνια ή παλαιά έκδοση ή χειρόγραφο, ενδείκνυται ν' αναφέρουμε τη βιβλιοθήκη ή το αρχείο στην οποία το εντοπίσαμε στο τέλος του παραθέματος μέσα σε παρένθεση:

Παράδειγμα: Νεόφυτος Δούκας, Σοφοκλής παραφρασθείς, σχολιασθείς τε, τ. Β', εν Αιγίνη 1834, (Βιβλιοθήκη της Βουλής).

-Μεταφράσεις: θα πρέπει να αναφέρεται ο μεταφραστής με τη συντομογραφία -μτφρ.-

Παράδειγμα: Σοφοκλής, *Αντιγόνη*, μτφρ. Κ. Χ. Μύρης, Αθήνα 1994.

Συλλογικά έργα, περιοδικά, εφημερίδες:

Το όνομα του/της συγγραφέα/έως (σε ονομαστική), ο τίτλος του άρθρου σε εισαγωγικά, ο τίτλος της σειράς ή του περιοδικού σε πλάγια γραφή, ο τόπος έκδοσης και η ημερομηνία, και τέλος οι σελίδες. Αν υπάρχει τόμος αναφέρεται πριν από τον τόπο έκδοσης, σε όρθια γραφή. Παράδειγμα: Αλκμήνη Σταυρίδου - Ζαφράκα, «Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη: Πολιτική, κοινωνική και οικονομική εξέλιξη», στο Ι. Κ. Χασιώτης (επιμ.), *Τοις Αγαθοίς βασιλεύουσα, Θεσσαλονίκη, Ιστορία και Πολιτισμός*, τ. Α΄, Θεσσαλονίκη 1997, σ. 114-135.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει επιμελητής του έργου, αναφέρονται κανονικά τα υπόλοιπα στοιχεία, όσα υπάρχουν (τίτλος, τόμος, τόπος, χρονολογία, σελίδες).

Για την επανάληψη του έργου σε επόμενη υποσημείωση: Αλκμήνη Σταυρίδου - Ζαφράκα, «Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη», *ό.π.*, σ. 116 (σε αμέσως επόμενη υποσημείωση γράφουμε απλά *Ό.π.*)

Περιοδικά: Στα περιοδικά πρέπει να αναφέρεται επίσης και το τεύχος.

Παράδειγμα: Βούλα Παλαιολόγου, «Οι Σινεμάδες. Οδοιπορικό στους συνοικιακούς κινηματογράφους που δεν υπάρχουν πια», *Τάμαριξ*, τχ. 8, Θεσσαλονίκη (Νοέμβριος 1997), σ. 4-9.

Εφημερίδες: Εφημ. *Μακεδονικά Νέα*, 15/6/1925, φ. 427. (Αν γνωρίζουμε, αναγράφουμε τον συντάκτη, τον τίτλο του άρθρου σε εισαγωγικά με όρθια γραμματοσειρά και μετά το όνομα της εφημερίδας με πλάγια γραμματοσειρά, την ημερομηνία και το φύλλο.)

Ξενόγλωσσα βιβλία:

Ακολουθούνται οι κανόνες που ισχύουν και για τα ελληνόγλωσσα. Στην αγγλική γλώσσα το πρώτο γράμμα των ουσιαστικών πρέπει να γράφεται με κεφαλαίο.

Παράδειγμα: Alexander Alexandrovich Vasiliev, *History of the Byzantine Empire*, Madison 1952.

Λεξικό ή Εγκυκλοπαίδεια:

Παράδειγμα: Εγκυκλοπαίδεια Δομή, «Μέντελσον», τ. Ι΄, Αθήνα 1972, σ. 234-235.

Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις, οι αριθμοί αναγράφονται πάντοτε πλήρεις και συνδέονται με ενωτικό, χωρίς ενδιάμεσα κενά, π.χ.: 160-164

Διαδικτυακός τόπος:

Όταν παραπέμπουμε σε διαδικτυακό τόπο, θα πρέπει ν' αναγράφουμε την υποσημείωση με τη μορφή άρθρου: όνομα, τίτλος άρθρου σε εισαγωγικά σε όρθια

γραφή, πλήρης διεύθυνση της ιστοσελίδας, καθώς και την ημερομηνία τελευταίας πρόσβασης εντός παρενθέσεων.

Παράδειγμα: Γεώργιος Βελένης, «Η εκκλησιαστική αρχιτεκτονική της Θεσσαλονίκης και τα σημαντικότερα έργα της», www.remprousia.gr/2011/11/η-πόλη-των-βυζαντινών-μνημείων/ (τελευταία πρόσβαση: 2/11/1999)

(Δεν μπαίνει τελεία μετά το URL).

Οι συνεχόμενοι βιβλιογραφικοί τίτλοι στις υποσημειώσεις χωρίζονται με άνω τελεία.

Κείμενο σε παραπομπή:

Όταν θέλουμε στην υποσημείωση να αναφερθούμε ή να σχολιάσουμε κάποιο απόσπασμα βιβλίου, τότε με πλάγιους χαρακτήρες, εντός εισαγωγικών, αναφέρουμε το χωρίο και κατόπιν, χρησιμοποιώντας τη συντομογραφία -βλ.- δίνουμε τη βιβλιογραφική αναφορά. Το ίδιο πράττουμε σε αντίστοιχες περιπτώσεις και εντός του κυρίως κειμένου, εκεί όμως χρησιμοποιούνται όρθιοι χαρακτήρες.

Παράδειγμα κειμένου σε παραπομπή εντός υποσημείωσης: *«Από το 1858 που χρονολογείται η πρώτη δημόσια ελληνική παράσταση μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα, αλλά και μέχρι το 1922, είναι η περίοδος της μεγάλης άνθησης του ελληνικού θεάτρου, που ταυτίζεται με την ακμή του κωνσταντινουπολίτικου ελληνισμού στον οικονομικό, κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτικό τομέα, απόρροια του ευεργετικού διατάγματος του Χάτι Χουμαγιούν (1856) που παραχωρούσε στις ξένες μειονότητες του οθωμανικού κράτους θρησκευτικά και πολιτικά δικαιώματα», βλ. Χρυσόθεμις Σταματοπούλου - Βασιλάκου, *Το Θέατρο στην καθ' ημάς Ανατολή: Κωνσταντινούπολη / Σμύρνη - οκτώ μελετήματα*, Αθήνα 2006, σ. 26-27.*

Αποσπάσματα άλλων κειμένων:

Τα αποσπάσματα άλλων κειμένων ορίζονται με διπλά εισαγωγικά. Τα αποσπάσματα έως 50 λέξεων εντάσσονται στο βασικό κείμενο. Όσα υπερβαίνουν τις 50 λέξεις μπαίνουν ως κεντραρισμένη παράγραφος.

Όλα τα αντιγραμμένα αποσπάσματα τίθενται εντός εισαγωγικών. Ό,τι δεν τίθεται εντός εισαγωγικών θεωρείται κείμενο του/της συγγραφέα/ως. Μπορεί όμως ο/η συγγραφέας να διατυπώσει με δικά του λόγια το παράθεμα, αλλά με την προϋπόθεση ότι θα αναφέρει και πάλι την πηγή. Στην αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή δεν δηλώνεται η πηγή της πληροφορίας, η εργασία υπόκειται στις ποινές της κακόβουλης αντιγραφής.

Η παραπομπή σε αρχειακά τεκμήρια πρέπει να αναφέρει: αρχείο (πηγή), αρχειακή σειρά, φάκελο και, ενδεχομένως, αριθμό εγγράφου, αποστολέα, παραλήπτη και ημερομηνία,. Π.χ. P.R.O., F.O. 371, UP219/87, Eden προς Strang, Λονδίνο, 26 Νοεμβρίου 1951. Ως αποστολέας και παραλήπτης αναγράφονται φυσικά πρόσωπα (και όχι Προξενείο Θεσσαλονίκης προς Πρεσβεία Κωνσταντινουπόλεως), εκτός κι αν δεν αναφέρονται στα αρχειακά τεκμήρια.

Το «Βλ.» δεν πρέπει να εισάγει την παραπομπή, παρά μόνο αν ακολουθεί επεξηγηματικά κάποια παρατήρηση στο κείμενο της παραπομπής.

Χρήση άλλων ειδικών μορφοποιήσεων και χαρακτήρων:

Όταν επιθυμούμε να δώσουμε έμφαση σε μία μεμονωμένη λέξη ή σε μία ευρύτερη έκφραση, την “υπογραμμίζουμε” αναγράφοντάς την με πλάγιους χαρακτήρες (τουτέστιν, όχι με υπογράμμιση, ούτε με έντονους χαρακτήρες, ούτε επίσης με ΚΕΦΑΛΑΙΑ γράμματα). Όταν η πρακτική αυτή εφαρμόζεται εντός κάποιου παραθέματος, τότε αμέσως μετά τη βιβλιογραφική παραπομπή προστίθεται – εντός παρενθέσεως και ανάλογα με την περίπτωση – η διευκρίνιση ότι «η υπογράμμιση ανήκει/οι υπογραμμίσεις ανήκουν στο πρωτότυπο» ή ότι έχει/έχουν προστεθεί από τον συντάκτη της εργασίας (συχνά με διατυπώσεις του τύπου: «οι υπογραμμίσεις δικές μου» ή «δική μου η υπογράμμιση»).

Τα «γωνιώδη εισαγωγικά» είναι προτιμότερο να χρησιμοποιούνται μόνο για παραθέματα. Αντίθετα, για την δήλωση μιας αμιγώς τεχνικής έννοιας (όπως π.χ. της “συνέχισης” μιας προτάσεως) ή την επίκληση μιας λέξεως ή εκφράσεως με μεταφορική σημασία προτείνεται η χρήση των “αγκιστροειδών” (πάντοτε διπλών) εισαγωγικών. Στα κείμενα η χρήση της παύλας (-) γίνεται σε κάθε περίπτωση με κενά εκατέρωθεν αυτής· για το διαχωριστικό (/) ισχύει οπωσδήποτε το ίδιο εφ’ όσον χωρίζει λέξεις, ενώ αυτό δεν είναι απαραίτητο μεταξύ αριθμών (π.χ. «κοσμική / θρησκευτική αρχή», αλλά «5/12»).